

SOP – et godt sikkerhetsnett

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) har stor betydning som sosial og økonomisk sikring for svært mange leger.

SOP yter bidrag til sykehjelps- og pensjoneringsformål for leger og deres etterlatte. I tillegg kan det ytes bidrag til sykdomsforebyggende tiltak for medlemmer og kollektive sosiale tiltak – til beste for medlemmer og ektefeller som er blitt pensjonister.

Det gis økonomisk støtte til leger som opplever avbrudd i driften av sin private praksis, pga. sykdom og permisjon i forbindelse med fødsel eller adopsjon. Videre sikres ordningens medlemmer og deres etterlatte pensjoner av samme kategorier som i stat og kommune. Ved en leges død yter SOP engangsstønad til legens etterlatte.

I tillegg til ytelser som eksplisitt fremgår av vedtektene, har SOP de senere år ytt støtte til Legeforeningens forskningsinstitutt og et forebyggende rekreasjonstilbud ved Villa Sana på Modum Bad. Det er også gitt ytelser til et pensjonsforberedende seminar som arrangeres fire ganger årlig, samt aktiviteter knyttet til Legeforeningens helse- og omsorgsarbeid.

Medlemskap og organisering

Enhver lege som driver eller har drevet legevirksomhet i Norge, og som har vært medlem av folketrygden i minst tre år, er medlem av ordningen. Mange tror at kun privatpraktiserende leger er medlemmer i SOP, slik er det altså ikke. Medlemskapet favner bredt, men likevel er ordningens ytelser i hovedsak rettet mot privatpraktiserende leger. For ytelsene som dekker drifts-avbrudd i praksis, er det en eksplisitt forutsetning at medlemmet må drive selvstendig kurativ praksis, mens pensjonsytelsene styres mot privatpraktiserende leger gjennom samordning med folketrygden og tjenestepensjonsordninger.

SOP ble opprettet 1.2. 1965 etter forhandlinger mellom Legeforeningen og Sosialdepartementet. Motivet for opprettelsen var at en bedring av privatpraktiserende legers sykehjelps- og pensjonsforhold skulle bidra til at legene fordelte seg bedre på ulike områder av den medisinske virksomhet, spesielt å bidra til å sikre rekrutteringen av leger til primærhelsetjenesten. SOP var ment å danne et supplement til den såkalte folkepensjonen, som ennå ikke var opprettet.

Solidarisk innrettet

SOP er en stiftelse. En stiftelse kjenne-tegnes av å være en selveiende institusjon, en selvstendig juridisk person der ingen kan kreve eierskap til midlene i stiftelsen. Det er følgelig ingen direkte sammenheng

mellom de midler som skriver seg fra den enkelte leges aktivitet og de utbetalinger det samme medlemmet har krav på. På den måten er ordningen solidarisk innrettet. Stiftelsens vedtekter fastsetter hvem som har hvilke rettigheter i ordningen. Styret i stiftelsen fortolker vedtektene og håndhever ordningen i tråd med dens formålsparagraf og intensjon.

SOP ledes av et styre på fire medlemmer. Leder og to medlemmer med varamedlemmer velges av Legeforeningens landsstyre. Det fjerde medlemmet med varamedlem oppnevnes av Sosialdepartementet, fordi ordningen er under tilsyn av departementet. Styret ledes for perioden 1.1. 2004–31.12. 2005 av Hans Petter Aarseth.

Legeforeningens generalsekretær er forretningsfører for ordningen. Gjennom foreningens sekretariat er generalsekretæren ansvarlig for den daglige forvaltningen av ordningen, og at midlene forvaltes i tråd med de av styret fastsatte retningslinjer og strategi.

Finansiering

Frem til begynnelsen av 1990-tallet ble ordningen finansiert gjennom betydelige avsetninger i forbindelse med forhandlingene om normaltariffen. Tilførselen av frisk kapital har siden vært av symbolsk karakter, med unntak av året 2002, hvor det ekstraordinært ble tilført 25 millioner kroner.

Ved årsskiftet 2003/04 var kapitalen i Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger 3,78 milliarder kroner. For mer informasjon, se Legeforeningens nettsider: www.legeforeningen.no/index.gan?id=213

Einar Espolin Johnson

einar.espolin.johnson@legeforeningen.no

Grethe Veiåker Nilsen

grethe.veiaker.nilsen@legeforeningen.no

Avdeling for økonomi og administrasjon

Nye medlemmer av forskningsutvalget

Sentralstyret har oppnevnt følgende som medlemmer av Legeforeningens forskningsutvalg for perioden 2004–05: Ole M. Sejersted, leder til 1.7. 2004, Nils Erik Gilhus, leder fra 1.7. 2004, Per Hjortdahl, sekretær, Trond Flægstad, Irene Hetlevik, Jana Midelfart Hoff, Merete Kile Holtermann, Anna Midelfart og Helge L. Waldum.

Leger gir innspill til bedre samhandling

Svein Steinert, Alment praktiserende lægers forening, skal representere Legeforeningen i et arbeidsseminar om samhandling, arrangert av det såkalte Wisløf-utvalget. Overlegeforeningen vil i tillegg oppnevne en representant til et arbeidsseminar, som finner sted 24. og 25. mai.

Seminalet skal være et ledd i forberedelsen til en offentlig utredning (NOU) om samhandling. Arrangørens målsetting med et slikt arbeidsverksted er blant annet å fremskaffe gode forslag til endringer for å sikre et mer helhetlig tjenestetilbud for pasienter/brukere. Totalt vil seminalet samle 50–60 personer som vil komme med sine innspill i 11 ulike arbeidsgrupper.

Har du husket å registrere deg med reiseprofil?

Berg-Hansen reisebureau AS er fra mars i år Legeforeningens nye hovedsamarbeidspartner for reiser og overnattinger. Alle reiser som søkes refundert eller skal betales av Legeforeningen, må bestilles gjennom dette reisebyrået: telefon 08050, velg sentralbord.

Før reiser bestilles, bør du registrere deg med en reiseprofil. Dette vil gi en bedre service, samtidig som det sikrer at navn og adresse på billetten blir korrekt i henhold til dine opplysninger.

Les mer: www.legeforeningen.no/index.gan?id=38445&subid=0

Hva skal jeg bli?

Er du nyutdannet og i tvil om valg av spesialitet? Legeforeningen har utarbeidet en publikasjon med tittelen *Hva skal jeg bli?* Boken inneholder en presentasjon av de ulike spesialitetene. Den er gratis og kan fås ved henvendelse til posten@legeforeningen.no eller Avdeling for informasjon og helsepolitikk, telefon 23 10 91 73/ 23 10 91 74.

Boken, som sist ble revidert i 1997, gir nyttig informasjon om hva slags arbeids-situasjon en kan vente seg innenfor de ulike fagområdene.